

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2017

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Απαντήσεις

A1. Το κείμενο αναφέρεται στην επιστήμη και την ευθύνη του επιστήμονα απέναντι στο κοινωνικό σύνολο. Αρχικά ο συγγραφέας επισημαίνει τη διαφορά επιστήμης και τεχνολογίας, η πρώτη έχει ως βασικό στόχο τη γνώση ενώ η δεύτερη την πρακτική βελτίωση της ζωής του ανθρώπου. Η ανάπτυξή τους υπήρξε ραγδαία, όμως ο συγγραφέας εκφράζει τον προβληματισμό του για τις αρνητικές συνέπειές της στον τρόπο ζωής: τη μοναξιά, το άγχος και την αδιαφορία για την πνευματική ανάπτυξη. Γι' αυτό είναι κρίσιμη η ευθύνη του επιστήμονα για την εφαρμογή των επιτευγμάτων του μόνο προς το συμφέρον του ανθρώπου. Δυστυχώς συχνά αποφασίζουν άλλοι για τη χρήση της τεχνολογίας με καταστροφικές συνέπειες για την ανθρωπότητα. Είναι απαραίτητο, λοιπόν, να αναλάβουν αυτό το ρόλο έντιμοι επιστήμονες με ανθρωποκεντρική προσέγγιση.

B1. α:Λ, β:Λ, γ:Σ, δ:Σ, ε:Σ

B2. α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με σύγκριση-αντίθεση μεταξύ των εννοιών τεχνολογία και επιστήμη (...η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη στην όλο και πιο βαθιά κατάκτηση της γνώσης, **ενώ** η τεχνολογία..)

(Επίσης πιθανή απάντηση είναι η αιτιολόγηση (Επιστήμη, βέβαια, και τεχνολογία δεν ταυτίζονται, **διότι** η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη στην όλο και πιο βαθιά κατάκτηση της γνώσης...)

β) βέβαια: βεβαίωση, εάν: όρος, προϋπόθεση, όμως: αντίθεση, για τούτο: αποτέλεσμα, αιτιολόγηση, δηλαδή: επεξήγηση

B3. α) αένας: συνεχής, αδιάλειπτος

προσηλωμένη: αφοσιωμένη, συγκεντρωμένη

εγείρουν: ξυπνούν, προκαλούν

αλλοτριώνουν: αλλοιώνουν, εκφυλίζουν

καταστρεπτικό: καταστροφικό, ολέθριο, επιζήμιο

β) συγκεκριμένο: αόριστο, ακαθόριστο, αφηρημένο

βελτίωσε: χειροτέρευσε, επιδείνωσε

ευθύνη: ανευθυνότητα, απρονοησία, αδιαφορία

υλική: άυλη, πνευματική

ελευθερία: δουλεία, υποδούλωση, εξάρτηση, ανελευθερία

B4. α) το ασύνδετο σχήμα προσδίδει ταχύτητα, ένταση και ζωνρότητα στο λόγο, ο συγγραφέας απαριθμεί με έμφαση τις αρνητικές πτυχές των επιπτώσεων της επιστήμης

β) επιδιώκει να προβληματίσει τον αναγνώστη, να δώσει παραστατικότητα, ζωντάνια και αμεσότητα στο λόγο του και επίσης με τον τρόπο αυτό μεταβαίνει ομαλά στην επόμενη παράγραφο, όπου και θα απαντήσει στην ερώτηση

Γ1.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία

Προσφώνηση: Αγαπητοί συμμαθητές/αγαπητές συμμαθήτριες ή Αγαπητοί κύριοι/κυρίες

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας (ή για το χρόνο σας)

α) ρόλος της επιστήμης στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων:

-διάδοση της γνώσης, αντιμετώπιση των προκαταλήψεων, της αμάθειας και του ρατσισμού

-αντιμετώπιση ασθενειών, αύξηση του μέσου όρου ζωής και της ποιότητάς της

-καταπολέμηση της ανεργίας με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και νέων επαγγελματικών κλάδων

-προστασία του περιβάλλοντος από επιβλαβείς ανθρώπινες δραστηριότητες (βιολογικός καθαρισμός, διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση, νέες πηγές ενέργειας)

-τελειοποίηση των μέσων μεταφοράς και ελαχιστοποίηση των αποστάσεων

-ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών μέσων

-εξοικονόμηση κόππου και χρόνου στην εργασία: μηχανές, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, διαδίκτυο

-βελτίωση της ποιότητας ζωής: οικιακές συσκευές, έπιπλα, ανέσεις

β) ηθικά εφόδια επιστήμονα

-ανθρωπιστικό πνεύμα: ο στόχος του να υπηρετήσει τον άνθρωπο και το κοινωνικό σύνολο,

-να θέτει όρους και προϋποθέσεις στη χρήση των επιτευγμάτων/ανακαλύψεών του ώστε να αξιοποιούνται προς όφελος της ανθρωπότητας και όχι το αντίθετό (όπλα μαζικής καταστροφής, πυρηνική ενέργεια)

-έντιμος και ακέραιος: να μην υπηρετεί πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα

-αξιοπρεπής και σεμνός: να μην διακατέχεται από ματαιοδοξία (χρήματα, καριέρα, δόξα)

-ψυχικό σθένος: να διαθέτει τόλμη και θάρρος

-κριτική ικανότητα και πολύπλευρη πνευματική καλλιέργεια, όχι μονόπλευρη γνώση του επιστημονικού κλάδου του